

LINGVISTA PROF. DR. SAFET HODŽA (17.9.1924 - 6.2.2000)



Safet Hodža je rođen u Pakiši 17. septembra 1924. godine u poznatoj porodici, u kojoj su islamska vjerska ubjeđenja bila u suglasju sa zapadnom kulturom. Njegov djed, Mehmet Alija (1848-1912), školovao se u Istanbulu i bio čuveni muderis u Gori.

Idriz Zeki (1880-1955), poznatiji kao mula Idriz, bio je Safetov otac. Mula Idriz je rano ostao jetim, pa je odrastao i školovao se uz svoga ujaka, Idriza Mečku, koji se bavio trgovinom u Varni (Bugarska) i Istanbulu. Idriz Zeki je naučio nekoliko zapadnih jezika i završio učiteljsku školu. Službovao je kao učitelj u Skadru, kasnije u Prizrenu.

Profesor Safet Hodža je nastavio tradiciju svojih predaka. Pohađao je medresu u Tirani, ali je tokom Drugog svjetskog rata prekinuo školovanje, koje je nastavio poslije rata. Sudbina nije htjela da studije završi u Tirani, jer se priključuje grupi učitelja koje je Vlada Albanija poslala na Kosovo (1945), kako bi pomogli otvaranje albanskih škola. Safet Hodža je bio učitelj u Šajnovcu u Opolju, zatim u selu Bučje, gde je osnovao i upravljao tamošnjom školom. Odatle odlazi u Prizren na zadatku inspektora obrazovanja. Isti zadatak obavljao je i u Podujevu.

Na Beogradskom univerzitetu počinje studije albanologije 1949. godine, koje završava 1954 godine. Tokom studija u Beogradu saradivao je sa Henrikom Barićem, poznatim slavistom i albanologom. Safet Hodža je naučio srpskohrvatski, ruski i francuski jezik. U Beogradu je, uz pomoć prof. Barića, napisao nekoliko naučnih radova o jezičkoj i književnoj stilistici, jezičkoj i

kulturnoj bliskosti balkanskih naroda, o junačkoj i legendarnoj epici, kao i o odnosima albanskog jezika sa susjednim slavenskim jezicima Balkana.

U Tiranu se vraća 1955. godine. Naredne, 1956. godine, postaje profesor Pedagoške škole u Skadru, a od 1973. godine radi kao profesor Univerziteta "Luid Gurakući".

Safet Hodža je uspješno odbranio doktorsku disertaciju „Elementi albanskog jezika u jezicima Južnih Slavena Balkana“. Ovo djelo je štampano poslije smrti autora pod naslovom „Leksički elementi albanskog jezika u slavenskim jezicima Balkana“.

Pored ovog djela, napisao je i izdao 8 knjiga i udžbenika, 38 naučnih studija, 9 jedinica za Albanski enciklopedijski rječnik, 8 jedinica za Albansku enciklopediju narodne kulture, 12 naučnih članaka, više od 10 recenzija i dr.

Proučavao je odnose albanskog i slavenskih jezika. Pored disertacije, izdao je niz članaka iz ove oblasti, kao na primjer „Uticaj albanskog jezika na susjedne jezike“, „Leksički elementi albanskog jezika u slavenskim jezicima Balkana“, „Prof. Ećrem Čabej o Balkanskom jezičkom savezu“, „Nekoliko albansko-makedonskih odnosa na polju sintakse“ i dr. U rukopisu je ostao njegov rad „Prilog o goranskom govoru“.

Bez sumnje, Safet Hodža stoji u samom vrhu naučnika i intelektualaca iz Gore. Nažalost, njegovo ime i djelo nije dovoljno poznato svim ljudima Gore. Iako je malo živio i radio među njima, dao je puno toga svom kraju, svojoj Gori.